srdečně zve na

Letní školu pro pedagogy lesních MŠ 2016

ŠKOLA SRDCEM

26. července – 29. července 2016

MŠ Semínko, Toulcův Dvůr, Praha

Společný program otevřený veřejnosti - přednášky hlavních hostů

Godi Keller - Škol(k)a srdcem

Godi Keller - Kompetence pro život

Anja Woithe & Siegfried Oeter - Management kvality lesní školky

Oldřich Hozmann - Práce s duchovními principy při tvorbě prostředí pro vzdělávání. Tvorba zahrad a dětských hřišť ve spolupráci s elementárními bytostmi přírody. Organická architektura a zahradní stavby.

JEDNORÁZOVÉ DÍLNY

Managemet kvalitní lesní školky * Agrese je ok! Násilí ne! * Montessori pedagogika - metodika a doplněk pro předškolní výchovu * Dětská jóga * Když zasvítí slunce aneb papírové inspirace * Prožitková hudební dílna. Uvolnění hlasu v pěti krocích * Práce se záměrem * Sebepéče - jak být ve svém středu

KONTINUÁLNÍ DÍLNY

Objev svého vnitřního klauna * Vyřezáváme s dětmi * Práce s vlnou * Kolegiální poradenství * Storytelling - umění vyprávět * Svátky a tradice

PRAVIDLA PRO ÚČASTNÍKY LETNÍ ŠKOLY 2016

MÍSTO KONÁNÍ

MŠ Semínko, Kubatova 1/32, Praha 10 – Hostivař – areál Toulcova dvora. Doprava na místo: www.toulcuvdvur.cz/kontakty

UBYTOVÁNÍ

Ubytování si rezervujte v registračním formuláři na Letní školu.
Přespat můžete:

- ve vlastním spacáku přímo v MŠ Semínko nebo v lesní třídě Lesníček na Toulcově dv. (30+6 míst),
- v maringotce lesní MŠ Lesníček (4-6 míst).
- na pastvině ve vlastním stanu (15 stanových míst).

Cena je pro všechny druhy ubytování stejná: 100Kč/osoba/noc, platí se v hotovosti při registraci. V MŠ je k dispozici WC, sprcha (společná ložnice sousedí s koupelnou, proto nelze zaručit nerušený noční klid). U maringotky je k dispozici suchý záchod. Stany na pastvině nebudou letos za plotem, zahrádka MŠ zůstane volná pro setkávání účastníků.
Je možné využít také ubytovnu v areálu Toulcova dvora, vhodnou zejména pro účastníky, kteří s sebou budou mít rodinu či kojené miminko. Z kapacitních důvodů není možné, aby se účastníci s rodinou ubytovali přímo v MŠ. Bližší informace vč. cen jsou uvedeny na webových stránkách hostelu http://www.toulcuvdvur.cz/sluzby/ubytovani. Doporučujeme včasnou rezervaci, již od loňského roku je ubytovna v termínu Letní školy plná. Na základě předchozích zkušeností je pro účastníky LŠ předběžně objednáno pět třílůžkových pokojů, které jsou pro Vás volné. Při rezervaci uveďte heslo „Letní škola“ a pokoj pro svou rodinu si rezervujte přes: ubytovna@toulcuvdvur.cz.

STRAVOVÁNÍ

Snídaně si účastníci zajišťují sami, ve školce je lednice a varná konvice. Káva a čaj jsou k dispozici nepřetržitě za drobný poplatek. V okolí Toulcova dvora je několik obchodů s potravinami. V místě není bankomat! Nejbližší je cca 15 minut cesty na sídlišti.
Obědy si účastníci mohou při registraci rezervovat v místní Zdravé jídelně. Denně je v nabídce polévka, jedno vegetariánské a jedno masité hlavní jídlo. Cena obědů je cca 100 – 120 Kč, platí se hotově na místě.
Nově je možné objednat si ve Zdravé jídelně i večeře (quiche, sendviče).

HLÍDÁNÍ DĚTÍ

Asociace lesních MŠ hlídání dětí nezajišťuje. Účast dětí na programu Letní školy není z kapacitních důvodů možná. Pokud potřebujete mít s sebou dítě (např. kojence) prosíme, ubytujte se výhradně na ubytovně. Pro batolata je nutno zajistit si hlídání, aby nevyrušovaly ostatní účastníky.

ÚČAST, PLATEBNÍ A STORNO PODMÍNKY

Letní škola je určena přednostně pro členy Asociace lesních MŠ. Maximální kapacita akce je 100 osob.
Střídání účastníků z jedné organizace v rámci jednoho zaplaceného místa není možné. Cílem Letní školy je také sdílení, poznání se mezi sebou, výměna zkušeností, což by při střídání lidí nebylo možné. Děkujeme za pochopení.
Do několika dnů po přihlášení obdržíte fakturu. Plaťte na základě údajů na této faktuře a dodržte, prosím, uvedený termín splatnosti. Na později zaslané platby nebude brán zřetel. Ti, kteří nezaplatí do uvedeného termínu splatnosti, budou automaticky vyřazeni a jejich místa budou poskytnuta náhradníkům!
Při platbě uveďte variabilní symbol uvedený na faktuře a do zprávy pro příjemce uveďte LS2016 + NÁZEV ORGANIZACE / PŘÍJMENÍ ÚČASTNÍKA.
Každá členská organizace ALMŠ nebo vznikající iniciativa má k dispozici minimálně jedno místo. Přihlašování probíhá ve třech kolech. V prvním kole lze přihlásit pouze jednoho účastníka z každé

členské nebo čekatelské organizace. Po uzavření prvního kola přihlášek, dne 30.5., může každá organizace přihlásit dalšího účastníka ve druhém kole. Nebude-li kapacita Letní školy naplněna po ukončení druhého kola přihlášek, dne 15.6., budou zbylá místa nabídnuta všem dalším zájemcům ve třetím kole (veřejnost a třetí účastník za školku).

CENA
1650,- pro členy, 3600,- pro nečleny (nabízíme zbylá místa ve 3. kole pro veřejnost a nečlenské MŠ).
Storno podmínky: do 15. 6. 2016 storno poplatek 300 Kč, do 30. 6. 2016 storno poplatek 500Kč, později celá částka. V případě, že se nebudete moci zúčastnit, lze za sebe bezplatně poslat náhradníka.

PŘIHLÁŠKY
Přihlašování probíhá formou registračního formuláře: http://bit.ly/21n1fl7

CO S SEBOU? PŘÍSLUŠENSTVÍ MILÉ, NIKOLIV NUTNÉ
Není v našich silách vyrobit jmenovku pro všechny účastníky. Prosíme vás, abyste si domovenky / jmenovky se specifickým znakem vaší školky vyrobili. Přijeďte se jmenovkou, v čepici nebo klobouku, s odznakem, vlaječkou. Bude nás hodně, ať se poznáme!
Ze svojí školky nezapomeňte přivézt řemeslné výrobky na trh, knihy nebo výtvory z vaší školky. Muzikanti nechť nezapomenou přibalit hudební nástroje, chystáme jam sessions!

KONTAKTNÍ OSOBY
Johana Passerin, johana.passerin@lesnims.cz, tel. 777 822 808 - produkce,
Martina Dvořáková, martina.dvorakova@lesnims.cz, tel. 604 569 166 - fakturace, platby, kapacita.

HARMONOGRAM LETNÍ ŠKOLY

Úterý, 26. 7. 2016
16:00 – 18:00 registrace na Letní školu
18:00 – 19:30 zahajující přednáška Letní školy **Godi Keller - Škol(k)a srdcem**
od 20:00 setkání u ohně, představování účastníků a školek, zpívání a jam session

Středa, 27. 7. 2016
8:30 – 9:00 Ranní zpívání se Štěpánkou
9:30 – 12:00 veřejná přednáška **Godi Keller - Kompetence pro život**
13:30 – 15:30 jednorázová dílna
16:00 – 18:00 kontinuální dílna
19:00 – 20:00 večerní odpočinek zpěvem se Štěpánkou
od 20:30 koncert - NA VLNĚ ŽIVOTA

Čtvrtek, 28. 7. 2015
8:30 – 9:00 Ranní zpívání se Štěpánkou
9:30 – 12:00 veřejná přednáška **Anja Woithe & Siegfried Oeter - Management kvality lesní školky**
13:30 – 15:30 jednorázová dílna
16:45 společné focení na verandě MŠ Semínka
16:00 – 18:00 kontinuální dílna
19:00 – 20:00 večerní odpočinek zpěvem se Štěpánkou
od 20:00 oheň, sdílení, losování tomboly

Pátek, 29. 7. 2015
8:30 – 9:00 Ranní zpívání se Štěpánkou
9:30 – 12:00 veřejná přednáška **Oldřich Hozmann - Práce s duchovními principy při tvorbě prostředí pro vzdělávání**
13:30 – 15:30 jednorázová dílna

16:00 – 18:00 kontinuální dílna

Po skončení Letní školy začíná neformální setkání před Sletem ALMŠ, který se koná v sobotu 30. 7. 2016.

JEDNORÁZOVÉ DÍLNY
středa, čtvrtek, pátek 13:30 – 15:30
J1 (st, čt) Ivana Cviková - Managemet kvalitní lesní školky
J2 (st, pá) Václav Šneberger - Agrese je ok! Násilí ne!
J3 (st, čt, pá) Lucie Černická - Montessori pedagogika - metodika a doplněk pro předškolní výchovu
J4 (st, čt, pá) Vendy Tichotová - Dětská jóga
J5 (st, čt) Radka Rubešová - Když zasvítí slunce aneb papírové inspirace
J6 (st, pá) Štěpánka Čížková - Prožitková hudební dílna. Uvolnění hlasu v pěti krocích
J7 (čt, pá) Lucie Czerná - Práce se záměrem
J8 (čt,pá) Jiří Pechouš - Sebepéče - jak být ve svém středu

KONTINUÁLNÍ DÍLNY
středa, čtvrtek, pátek 16:00 - 18:00
K1 Robert Janč - Objev svého vnitřního klauna
K2 Marek Vodička - Vyřezáváme s dětmi
K3 Hana Salvenderová - Práce s vlnou
K4 Marie Rumlenová - Kolegiální poradenství
K5 Barbora Schneiderová - Storytelling - umění vyprávět
K6 Johana Passerin - Svátky a tradice

Letní škola začíná v úterý 26. 7. 2016. Registraci a ubytování lze zajistit od 16:00 v MŠ Semínko, lesní třídě Lesníček, na Toulcově dvoře. Stany si postavíte na pastvině. Registrace probíhá ve Stájích, vlevo u hlavního vstupu na Toulcův dvůr (vpravo, pokud vstoupíte brankou od autobusové zastávky). Doporučujeme ubytovat a zaregistrovat se již v úterý, aby nebyl rušen středeční program.

Letní školu zahájí přednáška **Godiho Keller a - Škol(k)a srdcem**
úterý 26. 7. 18:00 – 19:30, Stáje
Děláte svou práci srdcem? My také. Ústředním tématem letošní letní školy bude otázka, **jak spojit profesionalitu a autenticitu v práci pedagoga a jak učinit vzdělávání propojeným, nejen na intelekt zaměřeným procesem**. Godi Keller často upozorňuje na to, jak je důležité chránit a podporovat zvědavost dětí a na důležitost celostního vzdělávání, v němž **ruce a srdce jsou stejně důležité jako hlava**. Považuje umění za jednu z nejkrásnějších cest k poznání a zdůrazňuje že **vše má svůj čas**. Na dětství se dívá jako na období setby. To je skutečnost, která je často vychovateli a úředníky zapomínána, protože oni by rádi sklízeli úrodu už v době, kdy jsou děti ještě ve škole. O tom bude ve své úvodní přednášce mluvit Godi Keller.

HLAVNÍ PROGRAM

Každý den dopoledne se konají přednášky otevřené veřejnosti. 9:30 - 12:00, Stáje: velký přednáškový sál Toulcova dvora.

Godi Keller - Kompetence pro život
Středa, 27.7, 9:30 – 12:00, Stáje
Godi Keller se bude zabývat otázkou, co člověk potřebuje, aby v životě dokázal odolávat náročným situacím a být šťastný. Je důležité si uvědomit, že tato potřeba se týká všech dětí. Dětí méně

intelektuálně nadaných, neklidných či hyperaktivních, snílků, umělců - všech lidských bytostí. Lektor je otevřen diskuzi, část přednášky tak bude besedou s účastníky.
Godi Keller se narodil v roce 1952 a od roku 1980 žije a pracuje v Norsku. Působí na základní i střední škole, deset let vzdělával také učitele. V devadesátých letech začal působit v kurzech pro rodiče a v současné době je na volné noze, lektorem a vypravěčem. Zabývá se tématem "problémové mládeže". Své kurzy a přednášky má po celé Evropě. Je mentorem několika waldorfských škol, z nichž několik je i v České republice. Napsal dvě knihy, třetí dokončuje. Dvě knihy jsou sbírkami krátkých příběhů, které vyprávěl v Norském státním rozhlase (NRK), třetí kniha je o pedagogice (Hjartan i Skolen). Na českém překladu se pracuje.

Anja Woithe & Siegfried Oeter - Management kvality lesní školky
Čtvrtek 28.7, 9:30 – 12:00, Stáje

Vztah mezi průvodcem a dítětem je důležitější než prostory, ve kterých se o děti pečuje. Prostory lze regulovat, opatřit předpisy a kontrolovat. Naproti tomu přírodu a člověka nikdy nebude možné úplně ovládat či kontrolovat. Ani pomocí bezpečnostních předpisů. I proto bude riziko pohybu v lese vždy vyšší než v běžné mateřské škole. Riziko je opodstatněné, nelze žít ani provozovat školku v absolutním bezpečí, bez rizik. Ani přísné bezpečnostní předpisy ale nenaučí děti schopnosti hodnotit rizika. Ale mohou se naučit je dobře rozeznávat s průvodcem v lesní mateřské škole. Tam je obvyklý menší počet dětí a vždy minimálně dva průvodci. Individuální odpovědnost dospělého je zde zřetelnější, dohled a péče je tedy někdy v lesní mateřské škole splnitelná snáze než v běžné mateřské škole.
Lektoři budou při přednášce prezentovat téma rizika a jeho vyhodnocování. Jak si vybudovat vědomý vztah k rizikům? Riziko bude prezentováno jako kombinace možnosti výskytu incidentu a možných negativních následků a bude představen i „graf rizik". Přednáška bude velice cenná zejména v kontextu se Standardy kvality LMŠ, v nichž se nachází řada dokumentů týkajících se rizika. Díky přednášce zjistíte, že BOZP a krizový plán nejsou strašidla!
Siegfried Oeter pracoval jako oficiálně uznávaný výchovný poradce na řadě míst; pak si zvýšil kvalifikaci v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a jako case manažer v oblasti péče o dítě. Spolu se svou partnerkou Anjou Wointhe založil organizaci „kitaberatung.com GbR" (Kindergarten-Consulting.com – společnost založená podle občanského zákoníku).
Siegfried Oeter poskytuje konzultační služby školkám po celém Německu, zejména v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví BOZP), a působí jako poradce mateřských škol a státních orgánů při řešení otázek vývojových koncepcí, řízení kvality, financí a provozních nákladů.
Zákony a způsoby vyřizování povolení k provozování se v jednotlivých spolkových zemích značně liší. Vzhledem k tomu, že působí jako poradce v různých zemích, zná všechny možnosti a alternativy, které jsou v Německu k dispozici.

Oldřich Hozman - Práce s duchovními principy při tvorbě prostředí pro vzdělávání. Tvorba zahrad a dětských hřišť ve spolupráci s elementárními bytostmi přírody. Organická architektura a zahradní stavby.
Pátek 29. 7., 9:30-12:00, Stáje
Tvůrci lesních mateřských škol mají na paměti hlavně důležitost pobytu ve volné přírodě - to je i hlavním rysem lesních mateřských škol. Kulturní a estetický rozměr výchovy a vzdělávání by ale neměl být opomíjen. Mnohé školky mají zahrady, nebo nějakým způsobem pečují o kousek přírody kolem svého zázemí. Na přednášce pana Hozmana se dozvíme, jaký význam má pro dítě přírodní, člověkem neutvářené prostředí, a jak ve výchově působí naopak kulturně utvářené prostředí? Jaký vliv má prostředí na rozvoj představování, cítění a chtění? Co rozvíjí v prostředí síla vůle? Co jsou to elementární bytosti a jak může vypadat tvorba zahrady ve spolupráci s elementárními bytostmi? Jaký je vztah elementárních bytostí k člověku?
Společně se podíváme na rozdíly mezi uměleckou prací dospělého člověka a uměleckou prací dítěte. Dozvíme se, jaké existují metody práce při navrhování herního a výukového prostředí. Jak vytvořit

náladu v tvořivém procesu, kdy do práce jednotlivce nebo kolektivu vstupují síly inspirace, intuice a imaginace. Probouzení vyšších smyslů člověka při vnímání prostření a pro komunikaci s druhým člověkem. V rámci přednášky budou ukázány projekty škol, školek, školních zahrad a hřišť, které vznikaly při společné umělecké práci pedagogů, rodičů a dětí.
Akad arch. Oldřich Hozman vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu a v roce 1989 ukončil studium architektury na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. V roce 1988 studoval na Uměleckoprůmyslové univerzitě v Helsinkách. Od roku 1990 pracuje jako svobodný architekt. Do své práce zahrnuje principy celostní architektury, jemných sil přírody, geomantie a rituály harmonizace prostoru. Navrhuje nízkoenergetické a ekologické stavby a přírodní zahrady. Ve svých projektech používá kolektivní tvorbu architektonických modelů při společné práci se zadavatelem. Projektuje alternativní školy, chráněné dílny a terapeutická centra. Věnuje se rozvoji tvořivosti týmů při práci se sochařskou hlínou. Přednáší u nás i v zahraničí na téma celostní architektura. V současné době dokončuje pátý ročník Akademie Rafael - školy umělecké terapie v Bratislavě.

RANNÍ ZPÍVÁNÍ V KRUHU se Stěpánkou Čížkovou
Středa, čtvrtek, pátek 8:30 - 9:00
Probuď se do nového dne a rozezni svůj hlas v kruhu sounáležitosti.
Oživíme mysl, tělo. Ano, dlouho, dlouho už to chtělo.
Zazpíváme píseň, spadne z nás tíseň.
Mysl se projasní a otázky se objasní.
Napijem se čisté vody, rozezníme srdce kroky.

VOLITELNÉ DÍLNY – KONTINUÁLNÍ A JEDNORÁZOVÉ

Každý den odpoledne jsou v nabídce dva bloky volitelných dílen. V první části odpoledne se konají tzv. jednorázové volitelné dílny, v druhé části tzv. kontinuální volitelné dílny. Jednorázové dílny jsou dvouhodinové bloky. Kontinuální dílny jsou šestihodinové bloky rozdělené do tří částí, každý den dvě hodiny, pro hlubší studium daného témata. Každé kontinuální dílny se účastní vždy jedna stálá skupina. Každý účastník tedy může za tři dny letní školy obsáhnout jednu kontinuální a tři jednorázové dílny. Registrace na dílny bude probíhat na místě při registraci (další důvod pro včasný úterní příjezd!).

Harmonogram odpoledních dílen:
13:30 – 15:30 Jednorázové dílny - účastník si každý den volí z nabídky jednu dílnu.
16:00 – 18:00 Kontinuální dílny - účastník si zvolí jednu skupinu a v ní setrvá celé 3 dny.

JEDNORÁZOVÉ DÍLNY
středa, čtvrtek, pátek 13:30 - 15:30

J1 Ivana Cviková - Managemet kvalitní lesní školky (st, čt)
Co dělá lesní školku kvalitní, jak sehnat a udržet si dostatečný počet dětí a. Kde sehnat peníze? Kde školku otevřít? Jaké je základní vybavení udržitelného zázemí? Jak školku propagovat? Co je důležité pro rodiče, když školku vybírají? Co jsou klíčové body udržitelnosti? Kde sehnat dobré lidi? Je potřeba se stále rozvíjet a vymýšlet nové věci? Co konkurence? Jaké jsou role dobrého koordinátora?
S radostí se s Vámi podělím o to, co nám fungovalo a funguje v Bezince.
Ivana Cviková – koordinátorka Lesního klubu Bezinka v Palkovicích. Mám talent na organizování a věřím ve svobodu (v práci, ve vzdělání, ve vztahu ještě úplně ne). A ač se to některým nebude líbit, tak školka je podnikání, firma, a takto je k tomu potřeba přistupovat. A tři roky fungování Bezinky mě v tom jen utvrzují. …Tak, ať víte, co ode mě čekat.

J2 Václav Šneberger - Agrese je ok! Násilí ne! (st, pá)
Motto: „My kluci potřebujeme, aby matky uznaly, že jsme dobře agresivní, dobří bojovníci a že máme sílu. Protože když uslyšíme, že je síla špatná, že nesmíme nikomu ubližovat, protože nesmíme nic dělat, nesmíme se hýbat (protože zvlášť ve škole to škodí), tak se naučíme, že síla je špatná,

a začneme se jí bát. Potřebujeme uznání od společenství. A potřebujeme zjistit, že síla je dobrá. Pak se naučíme ji používat a uvědomovat si její hranice."
Cílem semináře je porozumět agresi, jejím mechanismům a vlastnímu prožívání emocí, aby se rodiče i učitelé naučili s agresí a jejími projevy pracovat účinněji. Seminář je zaměřen na proaktivní práci s agresí u dětí, zejména na rozbor reálných situací, které běžně zažíváme, a trénink, jak se v nich zachovat. Dítě by se mělo naučit se svou agresí zacházet, musí mít možnost ji zažívat, poznávat a kultivovat. Program bude přizpůsoben potřebám a přáním účastníků.
Mgr. Václav Šneberger - kouč, mentor, odborný garant programu "Muži do škol" v Lize otevřených mužů, o.s. Dlouhodobě se zabývá vzděláváním učitelů a učitelek s cílem kultivace vzdělávacího prostředí pro děti a studenty. Vznětlivý, ale spravedlivý muž.

J3 Mgr. Lucie Černická - Montessori pedagogika jako metodika a doplněk pro předškolní výchovu v přírodě (st, čt, pá)
Účastníci se seznámí s principy Montessori pedagogiky a environmentální výchovy. Po skončení workshopu zvládnou sami navrhnout, vyrobit nebo vybrat výukovou pomůcku podle principů Montessori pedagogiky pro rozvoj předškoláků v prostředí lesních MŠ, budou přemýšlet o významu hodnocení, ocenění a přítomného okamžiku pro život dítěte.
Zamyslíme se nad tím, zda je možné a potřebné doplnit aktivity v přírodě o rozvoj schopností předškoláků, které jsou potřebné pro nástup do školy, seznámíme se s tzv. citlivými obdobími v životě dětí, k čemu tato období slouží a jak je nejlépe využít.
Mgr. Lucie Černická se od roku 1998 se věnuje environmentální výchově, nejprve jako lektorka ekovýchovných programů pro děti, později jako autorka a lektorka seminářů pro učitele a autorka Montessori výukových pomůcek. Absolvovala Waldorfský pedagogický seminář pro ZŠ, v roce 2004 Montessori seminář pro učitele. Ve své práci používá principy Montessori metody pro tvorbu výukových programů pro děti od MŠ po druhý stupeň ZŠ. Montessori metodu naplňuje obsahem environmentální výchovy. Založila o. s. Vespolek a nyní je ředitelkou Ekocentra Vespolek v Jindřichově Hradci, věnuje se projektům na zapojení veřejnosti do správy veřejného prostoru (tvorba přírodních zahrad, obnova starých ovocných alejí, obnova krajinných prvků).

J4 Vendy Tichotová - Dětská jóga (st, čt, pá)
Dílna je zaměřená na jógu pro děti předškolního věku. V józe je tisíce poloh zvířátek, z přírody a ze světa. Hravým způsobem je lze zapojit do vyprávění příběhů, písniček a říkanek. Děti si lépe v pohybu rytmu zapamatují krátké sestavičky. Při dílně se budou hrát různé psychomotorické hry na podporu spolupráce, i rozvíjet správné dechové návyky a relaxace.
Cílem je správné držení těla, náprava svalové disbalance způsobené nerovnoměrným růstem a rozvíjení koordinace pohybu s dechem. Jóga má celkově blahodárný vliv vývoj dítěte po stránce fyzické i mentální.
Vendula Tichotová pracuje od roku 2014 jako průvodkyně v LMŠ Větvička. Dvanáct let vede kurzy jógy pro dospělé a šest let pro děti. Pořádá intuitivní kurzy tance, víkendové semináře a pobyty s jógou u moře. Pracovala s lidmi s Alzheimerovou nemocí a stařeckou demencí, s autistickými a mentálně postiženými dětmi. Je organizátorkou alternativních festivalů. Zpívá, maluje a miluje život.

J5 Radka Rubešová - Když zasvítí slunce aneb papírové inspirace (st, čt)
Výtvarná dílna bude zaměřená na práci s hedvábnými průhlednými papíry, gázou a poklady přírody. Při dílně se bude ukazovat a prakticky zkoušet vedení výtvarné lekce pro děti předškolního věku na konkrétním námětu. Nebudou chybět motivační hry a aktivity, aplikace použité techniky v jiných tématech a ročních obdobích, tipy na reflexi pro nejmenší děti. Součástí bude ukázka doporučené literatury a možnost jejího zakoupení. Příspěvek na materiál: 40 Kč
Radka Rubešová je výtvarná pedagožka, lektorka a arteterapeutka. Je spoluautorkou několika knih o tvoření s dětmi (např. Výchova prožitkem). Má zkušenost s prací s dětmi předškolního věku a jejich vedením v lesní školce. Miluje improvizaci a práci s přítomným okamžikem, kdy se nechává ~~nést~~ vést

aktuální situací s důvěrou v sebe, své znalosti a zkušenosti na tomto poli. Věnuje se prožitkové práci s hlínou a studuje arteterapeutickou techniku Práce v hliněném poli.

J6 Štěpánka Čížková - Prožitková hudební dílna. Uvolnění hlasu v pěti krocích (st, pá)
Hlavní téma: Hudba jako nástroj poznání sebe sama.

Dílna přinese inspiraci pro provázení dětí v LMŠ i každodenní život. Hudební hry v prostoru přinášejí hravost, lehkost, humor. Jak spolu nástroje harmonicky ladí? Účastníky čeká hudební improvizace i konkrétní hudební formy, společná hra. To vše posiluje sebedůvěru a možnost tvořit hudbu - nehledejme chybu, ale možnost objevit, jak vše může jít..
Účastníci se seznámí s technikou tzv. muzikoterapeutické vlny – ani život nežijeme pouze lineárně, ale zažíváme celé spektrum prožitků. Poznáváme své prožívání. Osvojení si techniky hry na hudební nástroje jde ruku v ruce s prožitkem.
„Více vidím a slyším sebe sama, více můžu slyšet a vidět ostatní."
Štěpánka Čížková je průvodkyně světem hudby, muzikoterapeutka, šamanka, religionistka a zpěvačka. Několik let se věnuje hudebním dílnám pro rodiče s dětmi, muzikoterapii. Má praxi s individuální a skupinovou muzikoterapií pro mladé klienty s poruchami autistického spektra, také s muzikoterapií v rané dětské péči (v Dětském centru v Krči). Provází hudební prožitkové programy pro jesle, školky, školy, festivaly, kluby pro rodiče s dětmi. Působila také v Dětském klubu Živáček, s nadšením navštěvovala první ročník projektu Školka blízká přírodě organizované asociací LMŠ.
Spoluzakládá základní školu KAIROS v Dobřichovicích, pořádá inspirativní kurzy pro seberozvoj lektorů, průvodců, pedagogů i rodičů, soukromá praxe muzikoterapie, projekt roční škola VÍCE HUDBY DO NAŠICH ŽIVOTŮ, projekty pro MŠ, ZŠ a firmy.
„Děti jsou mi Mistry, jsou mi zrcadly, ve kterých vidím bezprostředně sebe sama a můj projev. Oživuje mně harmonizující a léčivá síla hlasu a hudební improvizace.
„Ukazateli na mé cestě jsou: RADOST, HRAVOST, ŽIVOST, PŘIROZENOST, JDE TO LEHCE a MÁ ENERGIE ROSTE."

Lucie Czerná - Práce se záměrem (čt, pá)
Naše realita je taková, jaké naše myšlenky si necháme v životě zhmotňovat; jestli jsou plné strachu nebo důvěry. Jak mohu svým myšlením ovlivnit vše, co žiju, jak uchopit život do svých rukou, jak tvořit projekt tak, aby byl úspěšný a jak přistupovat ke konfliktům a náročným situacím, aby přinesly užitek a prospěch. Vyjasněte si své záměry a přijde do života jasnost a radost.
Lucie Czerná je spoluzakladatelkou lesní školky Bezinka u Frýdku-Místku a nyní vede lesní komunitní školu, kde tvoří s dětmi od 6 do 9 let. Kromě intuitivní pedagogiky, která je blízká jejímu srdci, ji zajímá i vliv našeho myšlení na náš život, důležitost hloubky poznání země a světa rostlin; zahrada, rozvoj ženství v ženách, tanec, rybaření, zkoumání, co vše ovlivňuje člověka a jak lze v člověku probudit opravdové lidství a opravdový prožitek života.

Jiří Pechouš- Sebepéče - jak být ve svém středu (čt,pá)
Jak to zařídit, abysme během školkového roku "nejeli na dluh"? Jak se o sebe starat, abychom se nepřiblížili té hranici, kde už začíná vyhoření? Jaké jsou naše priority během dne, týdne, roku vzhledem k fungování těla? Jak vnímáme svoje tělo, jeho signály a co s tím? Seznámíme se s řadou praktických způsobů a cvičení použitelných v každodenním životě. Prohloubíme porozumění vlastnímu tělu, spojení se sebou, se svým středem. Když jednáte ze svého středu, jste si lépe vědomi svých potřeb, schopností i talentů a můžete se tak rozhodovat k dalším krokům z místa klidu, jistoty a zdravého sebe-vědomí.
Jiří Pechouš je průvodce dětí v lesní školce Devětsil v Kamenici. Po několika letech působení v tržním pracovním prostředí zakotvil v pomáhajících profesích - v ústavu pro mentálně postižené v Českém Brodě. Před 6 lety začal jako průvodce v lesní mateřské školce. Absolvoval kurz Respektovat a být respektován, semináře intuitivní pedagogiky, projekt Průvodce dětí světem - akreditovaný program s účastí českých a zahraničních lektorů zaměřen na prohloubení konceptu udržitelného rozvoje v praxi

pedagogů, kteří vychovávají a vzdělávají předškoláky v kontaktu s přírodou. Prošel několikaletým výcvikem bodyworku, holistického léčení Ruce světla a také výcvikem ve vedení rodinných konstelací.

KONTINUÁLNÍ DÍLNY
středa, čtvrtek, pátek 16:00 - 18:00

Robert Jančˇ - Objev svého vnitřního klauna
Cílem tohoto workshopu je zažít stav klauna pro lidi z úplně jiného kontextu. Klaun není divadelní postava nebo charakter a záměrně ho zde nazývám stavem (bytí), protože to vnímám jako nejvýstižnější. Stav maximálního otevření se a bytí v přítomnosti, kdy je vše možné. Styčným bodem mezi klaunem a světem dětí je hra a smích.

Zaměříme se na:
*Uvolnění se a otevření se přes hru a jógu smíchu.
*Hledání vlastního klauna a to zejména zaměřením se na jedinečnost každé(ho) ze zúčastněných a fyzický detail.
*Situace, ve kterých je možné přenést získanou zkušenost do procesu práce s dětmi.
Účastníci workshopu přijdou do kontaktu sami se sebou a věřím, že jim to udělá radost.

Robert Jančˇ (1978) je zdravotní klaun (od r. 2009), jevištní klaun (Squadra Sua, od r. 2012) a herec pohybového divadla (od r. 1999) Teatr Novogo Fronta, Krepsko, VerTe Dance, Spitfire Company. Od r. 2011 pracuji v Lesním klubu Pramínek jako asistent lektora. "Pro mně osobně je klaun středobodem mé veškeré práce, divadelní i pedagogické. Pozoruji, že mi dává nadhled a větší schopnost empatie."

Marek Vodička - Vyřezáváme s dětmi
Dílna by se také mohla jmenovat "Velká radost z malého kousku dřeva", které můžete objevit na procházce v lese a vyrobit z něj s dětmi skřítka, nůž na máslo, stromeček, autíčko a tak dál. Budeme pracovat převážně se základním a jednoduchým nářadím: s řezbářským nožíkem, dlátkem, paličkou, pilkou, pilníkem. Určeno jak pro ty, kteří už mají zkušenosti, tak pro ty, kteří se považují za zcela nešikovné a raději se proto do vyřezávání doposud nepouštěli.
V soustředivé atmosféře ticha, naslouchajíce odpadávajícím šupinkám dřeva si prožijeme, jaké to je, když nemusíme věci kupovat, ale vyrábět rukama z darů přírody.
Max. 16 účastníků! Příspěvek na materiál 150kč.
Pokud máte dlátka či řezbářský nožík, vezměte si ho s sebou. Dláta a nožíky budou na místě k zapůjčení i k prodeji (cena zhruba 300kč/nožík).
.
Marek Vodička se narodil na Bílou sobotu v roce 1976 v Trutnově. V současné době klikař a táta dvou kluků, dříve učitel. Po vystudování češtiny a němčiny studoval denní studium Akademie sociálního umění Tabor v Praze (www.akademietabor.cz) a tři roky působil jako třídní učitel na základní waldorfské škole. Pravidelně lektoruje kurzy práce se dřevem pro děti, rodiče s dětmi, nebo pro učitele a učitelky v mateřských i základních školách. V práci se dřevem se zaměřuje na výrobu dřevěných klik, přírodního nábytku, oken a dveří. (www.drevene-kliky.cz) Do Pravého domácího časopisu přispívá psaním článků o oslavách svátků v roce, které prožívá jak se svou malou, tak s velkou rodinou v Nové Vsi nad Popelkou (okres Semily), kde mají Vodičkovi rozestavěný slaměno-hliněný domeček, aneb budoucí dílnu.
Dotazy a přání na lektora: vodickovi@drevene-kliky.cz, tel.: 608 355 071

Hana Salvenderová - Práce s vlnou
Účastníci si budou moci vyzkoušet základní techniky práce s vlnou: Praní vlny od stříhání k předení: rozprostřít, prohřát, obrat bobky, namočit, dlooooouho máčet, máchat, okapat, sušit a cupovat. Plstění kulaté: kuličky, chrastítka, míčky a kapsičky. Plstění dlouhé: hadi, dredy a vrstvený korálek. Předení na vřetenu a kolovratu, dokončování po předení (skalní). Základy pletení. Základy Kromě toho

bude lektorka sdílet své dlouhodobé zkušenosti z doprovázením dětí. DOzvíte se, proč je pro děti práce s přírodním materiálem tak léčivá a blahodárná a jak využít různé techniky v denním a ročním rytmu mateřské školy.

Max. 16 účastníků! Příspěvek na materiál 100kč.

Hana Salvenderová - je absolventkou Školkého ústavu pro uměleckou výrobu, Střední průmyslové školy textilní a Střední pedagogické školy - obor vychovatelství. Pracovala v dětském domově, v dětské vesničce v Karlových Varech, absolvovala seminář waldorfské pedagogiky u p. Zuzáka a 12 let učila ve waldorfské mateřské škole na Petřínách. V současné době působí v družině ZŠ Letohradská. Je lektorkou v ruční tkalcovské dílně Anima v Úštěku.

Marie Rumlenová - Kolegiální poradenství

V pedagogické profesi se často vyskytnou nelehké situace – s kolegy, s nadřízenými, s dětmi, i sami se sebou se můžeme snadno dostat do konfliktů či jiných situací, kdy si nevíme rady. Kolegiální poradenství staví na předpokladu, že si lidé podobných profesí mohou v pracovních otázkách poskytnout účinnou podporu.

Kolegiální poradenství je způsobem skupinového řešení problémů z každodenní praxe. Účastníci – kolegové – si poskytují poradenství navzájem v rámci skupiny. Účastníci se v procesu orientují pomocí jednoduché struktury, která jim umožňuje postupovat systematicky. Kolegiální poradenství je strukturovaný rozhovor ve skupině, při kterém jednomu členovi skupiny ostatní „radí“, s cílem nalézt odpověď na jeho aktuální otázku. Konkrétní podoba rad se liší podle použitých metod.

Dílna bude příležitostí zaměřit se na své konkrétní profesní téma, které Vám skupina pomůže řešit. Zároveň bude možností rozvíjet sebereflexi, kreativitu a komunikační dovednosti a získayt nový nástroj pro práci v týmu.

Mgr. Marie Rumlenová vystudovala obor kulturologie na FFUK. Studovala herectví na Katedře autorské tvorby a pedagogiky DAMU. Deset let se věnovala vedení kreativních programů pro rodiče s malými dětmi. Nyní působí jako lektorka seminářů osobního rozvoje a věnuje se koučování jednotlivců, skupin a týmů. Pracuje pravidelně druhým rokem s týmem Asociace lesních MŠ. Prohlubuje svou odbornost ve výcviku psychofonetiky, metody terapie a osobního rozvoje skrze gesta a hlásky lidské řeči.

Barbora Schneiderová - Storytelling - umění vyprávět

„Nejkratší cesta mezi lidmi je příběh.“

Všichni vyprávíme den co den, ale málokdo by o sobě řekl, že je vypravěč. A stejně jako se můžete naučit hru na fagot nebo islandštinu, můžete v sobě objevit touhu poutavě vyprávět a tuto dovednost zdokonalovat, až se z ní stane umění. Pomůže vám v tom metoda storytelling. Prověřená nejen nejlepšími světovými vypravěči, ale také diváky a posluchači, kteří se od vás nebudou moct odtrhnout. Tak moc je pohltí příběh, který se úplně celý odehrává v jejich vlastní fantazii a do kterého je zavedete. Storytelling je metoda, jak tvůrčím způsobem přemýšlet o příběhu. A příběh je základní jednotka lidské mysli. Přijďte poznat storytelling a přesvědčit se, že umíte vyprávět.

Barbora Schneiderová

Ředitelka a vypravěčka Spolku Storytelling – jediné organizace u nás, která se věnuje rozvoji vyprávění. Absolventka DIFA JAMU, rozhlasová a divadelní autorka a dramaturgyně olomouckého Divadla na cucky. Storytelling studovala v Norsku na Høgskolen i Oslo a jako stážistka pracovala ve Skotském storytellingovém centru v Edinburghu. Vede storytellingové workshopy a lektoruje vypravěčské inscenace.

Johana Passerin - Svátky a tradice

Seminář Svátky a tradice hledá odpovědi na otázky, jak je možné svátky a tradice nově uchopit a žít, dostat se k jejich obsahu. Proč je umění práce s obrazností klíčovou dovedností každého průvodce.

Opustíme zažité formy, abychom se k nim třeba zase znovu vrátili, ale s pochopením smyslu. Zamyslíme se nad kvalitami a hodnotami, které se nám skrze obrazy zjevují. Ujasníme si, jakou mohou mít tradice roli ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj a nad tím, jak děti prožívají čas. Budeme hledat vlastní motivaci a vztah k svátkům a tradicím, aby jejich prožívání (nejen používání) bylo vědomé.

Johana Passerin pracuje v Asociaci lesních MŠ jako koordinátorka vzdělávacích projektů. Je průvodkyní dětí v lesní školce Hvězdy v lese, kterou spoluzaložila a vede. V letech 2010-2014 působila jako vedoucí lesní MŠ Sárynka. Vystudovala seminář Waldorfské pedagogiky prvního sedmiletí, kromě toho je certifikovanou chůvou pro děti od narození do 7 let. Působí jako mentorka.

VEVERKA – vokální vertikální a capella a možná i kapela
Večerní odpočinek zpěvem, hrou: středa a čtvrtek 19:00-20:00.
Prostor pro improvizaci, džem a odpočinek v hudbě a s hudbou.

- Odpočinek ve zpěvu a prozvučení těla, mysli i srdce.
- A capella či hra na přirozeně laděné hudební nástroje, na co bude chuť.
- Spočinutí v melodiích, které otvírají srdce. Pocítíme, jak se rozšiřujeme.
- Prostor pro objevování léčivého aspektu hudby – střed kruhu pro čerpání síly i vleže.

KONCERT - NA VLNĚ ŽIVOTA
Středa od 20:30
Štěpánka Čížková a hosté
„To, co řekl Bůh růži a čím rozvinul její krásu, řekl mému srdci a udělal ho stokrát krásnějším.“ (Rúmi)